

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 26. septembra 2016

o spremembah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih

(CON/2016/46)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 26. avgusta 2016 prejela zahtevo slovenskega ministrstva za finance za mnenje o spremembah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih¹ (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter iz pete alineje člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES², saj se predlog zakona nanaša na plačilne in poravnalne sisteme. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga

- 1.1 Glavni cilj predloga zakona je določiti pravila, ki bodo v okviru platforme Target2 Securities (T2S) omogočila avtokolateralizacijo s prenosom nematerializiranih vrednostnih papirjev na zastavni račun, odprt v dobro Banke Slovenije. V obrazložitvi predloga zakona je navedeno, da se lahko v skladu z veljavnim Zakonom o nematerializiranih vrednostnih papirjih³ zastavna pravica na nematerializiranih vrednostnih papirjih ustanovi samo na podlagi enostranskega naloga, ki ga v sistem vnese član centralne depotne družbe. Za uspešno izvedbo avtokolateralizacije mora imeti možnost vzpostavitve zastavne pravice tudi zastavni upnik. Predlog zakona upošteva dejstvo, da T2S ne dopušča večkratne zastave vrednostnih papirjev.
- 1.2 Predlog zakona spreminja veljavni Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih ter omogoča vpis in izbris zastavne pravice na nematerializiranih vrednostnih papirjih s prenosom nematerializiranih vrednostnih papirjev med računi in brez takega prenosa. Vpis in izbris take zastavne pravice, ki vsebuje prenos med računi različnih imetnikov, se lahko izvede samo z dvostranskim nalogom.
- 1.3 Za vnos izročilnega dela naloga za prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev lahko njihov imetnik vnaprej pooblasti člana centralne depotne družbe, ki je v imenu pridobitelja upravičen vnesti prejemi del naloga. Tako vnaprejšnje pooblastilo se lahko da samo za nematerializirane

1 Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih.

2 Odločba Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov (UL L 189, 3.7.1998, str. 42).

3 Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1) (Uradni list RS, št. 75/15).

vrednostne papirje na posebej označenem računu imetnika in velja samo za nematerializirane vrednostne papirje na tem računu.

- 1.4 Predlog zakona tudi določa, da se v primeru, če naj se v skladu z zahtevo imetnika ob vpisu zastavne pravice na vrednostnih papirjih član centralne depotne družbe, ki ga pooblasti zastavitelj, nadomesti s članom, ki ga pooblasti zastavni upnik, zastavna pravica vpiše na podlagi dvostranskega naloga. Imetnik lahko člana centralne depotne družbe vnaprej pooblasti za vpis zastavne pravice. Tako vnaprejšnje pooblastilo se lahko da samo za nematerializirane vrednostne papirje na posebej označenem računu imetnika in velja samo za nematerializirane vrednostne papirje na tem računu. Predlog zakona določa, da nematerializiranega vrednostnega papirja ni mogoče večkratno zastaviti niti ni mogoče pridobiti zastavne pravice na že zastavljenem nematerializiranem vrednostnem papirju.

2. Splošne pripombe

- 2.1 ECB pozdravlja predlagane spremembe v predlogu zakona, s katerimi se bo slovenski pravni okvir dodatno uskladil z zahtevami T2S za uspešno avtokolateralizacijo in omogočila nemotena vključitev slovenske centralne depotne družbe v T2S.
- 2.2 ECB razume, da je Banka Slovenije v povezavi z avtokolateralizacijo v T2S v položaju, ko je hkrati član centralne depotne družbe, vnaprej pooblaščen za vnos izročilnega dela naloga, in pridobitelj (tj. subjekt, ki pridobi zastavno pravico na vrednostnem papirju), pooblaščen za vnos prejemnega dela naloga. Posledično se transakcije avtokolateralizacije v T2S izvršijo v dobro Banke Slovenije samodejno v skladu s funkcionalnostmi T2S brez dodatnega posega Banke Slovenije ali drugih članov centralne depotne družbe. ECB tudi razume, da v predlogu zakona sklicevanje na posebej označen račun imetnika pomeni sklicevanje na zastavni račun, odprt v dobro Banke Slovenije.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 26. septembra 2016

[podpis]

Predsednik ECB

Mario DRAGHI